

SPECIÁL TIPŮ PRO ZÁBAVU • KULTURNÍ PŘEHLED

JIHOČESKÝ

týdeník

ANNONCE

PRODÁM
KOUPÍM
VYMĚNÍM

Počasí na draka?

Uvnitř dnešního vydání

Letní teploty se zářím pomalu odeznívají a přichází větrné podzimní dny. K těm, zejména pokud máte děti, patří také tradiční pouštění draků. Kde se létající draci vzali, spatřili byste je i v cizích zemích, nebo jak si takového draka doma vyrobit?

FOTO: SHUTTERSTOCK

Čtyřky

Točený, utopenci a salám s cibulí. To jsou Budějcké čtyřky

Senioři

Purkrabím se stal v důchodu

Infotip

Chcete prodat, koupit nebo vyměnit? Využijte inzerci zdarma

Rozhovor

VYPRAVĚČKA MICHALA ŠÍMA PISKAČOVÁ

V příběhu se ocitají všichni

**Snídaně
u Lanny**

Už počtvrté pořádá Michala Šíma Piskačová v krajském městě vypravěčský festival Kolotoč příběhů. V létě jste jí mohli slyšet vyprávět například v Rabenštejnské věži, v zimě v areálu Boudy. Odešla totiž z Jihočeského divadla a věnuje se plně vyprávění.

VYPRÁVĚNÍ uslyšíte už ve čtvrtek v literární kavárně. Foto: Deník/K. Dufková

Jaké příběhy vyprávíte?

Vybírám je napříč tématy. Musí to být něco, o čem má člověk pocit, že mluví o sobě, se skrytou metaforou. Já mám ráda vyprávění o příbězích, které trochu odkrývají, jak to s příběhy je, jak vznikají. Je v nich zakuklené povídání o tom, jak se stal někdo vypravěčem, a to nenásilnou formou pohádky či magického příběhu. Pak mám hodně příběhů o tom, jakou sílu má slovo, jak tvoří slovo svět.

Nezapomenete to?

Setkávám se s kamarády ze storytellingové skupiny. Jsou to profíci, kteří se tomu věnují dvacet let a mají dvě stě příběhů v pohotovosti. Jak je udržet provozuschopné? Nejde o udržování slov v paměti, aby se odříkala a recitovala, ale pamatujete si vše jako obraz. Zažijete si příběh jako váš osobní zážitek. Když ho vyprávíte lidem, vynořuje se vám před očima. Slova přichází sama pokaždé jiná, je to trochu improvizace, obraz je ale obvykle stejný. Znáte detaily a prostředí příběhu a řeknete jen zlomeček, ale jako byste tam byli. Obraz se stává vašim zážitkem a tím vtahu-

jete lidi do příběhu, kde se ocitnou všichni. A to je fascinující.

Musíte něco vědět o publiku, než začnete vyprávět? Třeba věkové složení?

Ne, funguje to na všechny. Mám zkušenost, že se musíte ujistit, jestli máte pozornost lidí, tu jedinou potřebujete. Při vyprávění vystupujete z role vypravěče a komunikujete, reagujete, zpracujete podněty z publika. Lidé to baví.

Trénujete na svých dětech?

Moc ne, zkoušet mě nebaví, chybí mi publikum. Mé děti do vyprávění totiž často vstupují a mluví. Natrénuji si na nich jen strukturu a vím, co v příběhu je. Vystoupení je pak pokaždé premiéra i derniéra, vždy jiné. Když připravuji nový příběh a nejsem si jistá, zavřu se sama a publikum si představuji.

Jak jste se k tomu dostala? Co vás přesvědčilo, že se vyprávění budete věnovat?
Poprvé jsem viděla vypravěče v roce 2004 na stáži ve Varšavě. Čerstvě tam založili vypravěčskou skupinu a jedna pe-

dagožka mě pozvala. Nevěděla jsem, co to je. Myslela jsem si, že mě zve na divadelní představení. Tenkrát tam pracovali s dokumentárním vyprávěním. S příběhy už nežijících lidí z židovského ghetta a židovské části Varšavy. Zpracovali texty jednoho rabína. Představení vzniklo ve spolupráci se školou, jejíž žáci byli potomci Židů a měli doma dopisy, fotky a udělali z nich koláž. Vystoupily dvě vypravěčky a muzikant, napekli košer pečivo a zapalovali vonné tyčinky. Byla to slast pro všechny smysly. Ohromilo mě to a zůstala jsem s tou skupinou v kontaktu. Následující rok jsem je pozvala vést workshop do Prahy na DAMU, kde jsem studovala. V roce 2006 připravili první ročník vypravěčského festivalu ve Varšavě. Jezdím na něj každý listopad, když to jde. Přijedou tam vypravěči z celého světa.

Tehdy jste se rozhodla sama vyprávět?

To bylo až v roce 2017. Nejdříve jsem myslela, že budu v publiku, než, bych sama vyprávěla. Nejprve jsem založila v Budějicích vypravěčský fes-

Co je to vyprávění?

Setkávám se s tím, že lidé občas neví, na co jdou. Vypravěčství je řemeslo jako třeba divadlo, je to žánr, kdy vypravěč stojí před publikem a vypráví. Občas to lidé zaměňují se story slammem, stand-upem nebo slam poetry. Vyprávění ale nemá pobavit nebo být veršované. Občas bývá součástí i hudební doprovod. Vystupující vypráví pohádky, mýty, legendy, báje či to, co vznikalo ústně a dostalo zápis. Na jevišti se to pak obnovuje a oživuje. Někteří vypravěči ovládnou autorské příběhy."

tival Na slovičko, pak jsem si dala dva roky pauzu a obnovila ho znovu s názvem Kolotoč příběhů. K vyprávění jsem dozrávala a našla jsem odvalu zkusit to sama. Vytvořila jsem program pro školy a zjistila, že mám co nabídnout.

Čtvrtý ročník se už blíží...

Ano, koná se od 16. do 18. října v Horké vaně.

Jak je to s jazykem, když účinkují zahraniční interpreti?

Přítomný je tlumočník, který se napojuje na vypravěče. Zažila jsem párkrát, že tím vzniklo nové představení a hráli mezi sebou.

Kde vás ještě uslyšíme vyprávět?

Ve čtvrtek vystupuji v 16 h na festivalu Literatura žije v literární kavárně Měsíc ve dne. Otevírám dále kroužek Klub vypravěčů. Je to v podstatě dramatař. V Horké vaně od listopadu vyprávím pravidelně každý měsíc. **(kam)**

Rozhovor vznikl v budějovické Kavárně Lanna u Dlouhého mostu. Více na kavarna-lanna.cz.